

Miljøministeren

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål Q

Der ønskes en drøftelse med ministrene om energiplanlægning og øvrige regler og krav, herunder klageproces, som har betydning for opsætning af vindmøller, såvel landvindmøller som havvindmøller. Sagerne om landvindmøller i Vesthimmerland og havvindmøller ved Omø i Smålandshavet bedes inddraget.

Svar

Regeringen ønsker at passe godt på naturen og opfylde direktivforpligtelser på naturområdet, både på land og på havet.

Der er forskellige regler, der skal sikre, at vi tager hensyn til naturen, og der er klageregler, der sikrer adgang til at få prøvet, om reglerne overholdes.

Beskyttelse af Natura 2000-områder

Det gælder også Natura 2000-områder, der er omfattet af beskyttelsen i naturdirektiverne.

Det betyder bl.a., at planer eller projekter, der kan påvirke de arter og naturtyper, som et Natura 2000-område er udpeget for, skal underlægges en habitatvurdering.

Reglerne om habitatvurdering findes i mange forskellige danske regler. Det afhænger af det

konkrete projekt, hvilke regler der finder anvendelse, og hvilken klageadgang der er.

På havet er det Energistyrelsen, der har kompetencen i forhold til opsætning af vindmøller. Det gælder også i forhold til havvindmøller ved Omø i Smålandshavet.

På land er det kommunerne, der i forbindelse med planlægning skal varetage naturhensyn ved opsætning af landvindmøller. Det gælder også for sagerne i Nordjylland.

Det er kommunerne, som har været myndighed både for plansagerne og miljøvurderingssagerne i de konkrete sager.

I forbindelse med høringer efter planloven varetager Miljøstyrelsen de nationale interesser bl.a. på naturområdet. Hvis kommunernes planlægning er i strid med de nationale interesser, har Miljøstyrelsen pligt til at anmode Bolig- og Planstyrelsen om at fremsætte indsigelse mod planen.

Miljøstyrelsen har ikke gjort indsigelse i de konkrete sager i Nordjylland.

Ved Nørrekær Enge har Miljøstyrelsen ikke gjort indsigelse, fordi man var af den opfattelse, at flagermusundersøgelsen har været tilstrækkelig i forhold til praksis på området på tidspunktet for høringen i 2017.

Ved Thorup Sletten har Miljøstyrelsen ikke opdaget, at der i konsekvensvurderingen ikke er foretaget vurdering af arterne rørhøg og blå kærhøg.

Det er beklageligt, at Miljøstyrelsen ikke har fanget det i den konkrete sag. Det er usædvanligt i forhold til de mange sager, som styrelsen sædvanligvis vurderer.

Miljøstyrelsen vil på baggrund af de to sager præcisere styrelsens forvaltningsprocedure.

Det forhold, at Miljøstyrelsen kunne have gjort indsigelse, fritager imidlertid ikke kommunerne for ansvaret i de konkrete sager.

Når en plan er endeligt vedtaget, har de klageberettigede adgang til at klage til Planklagenævnet i forhold til retlige spørgsmål.

I forhold til miljøvurdering af planer er det de planlæggende myndigheder, der har ansvaret for at gennemføre en miljøvurdering af planen, såfremt planen er omfattet af miljøvurderingsloven.

I forhold til de konkrete projekter i Nordjylland er det kommunalbestyrelserne, der har myndighedskompetencen. Miljøkonsekvensrapporten er bygherres, men kommunen skal stå på mål for den faglige vurdering og stille de nødvendige vilkår i miljøvurderingstilladelsen.

Der kan klages over afgørelser efter miljøvurderingsloven til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

De konkrete sager er afgjort af Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er uafhængige nævn under Erhvervsministeriet, og jeg har – ligesom erhvervsministeren - ingen beføjelser i forhold til nævnenes vurderinger og afgørelser i konkrete klagesager.

Udpegning af Natura 2000-områder

Danmark er et centralt stop på mange trækfugleruter. Vi har derfor et særligt ansvar for at beskytte de fugle, der er afhængige af de danske havområder.

I Smålandsfarvandet er det fx ederfuglen og den gråstrubede lappedykker.

Regeringen har en ambitiøs natur- og klimapolitik. Der skal være plads til både fugle og vind.

Vi har med havplanen udlagt væsentlige arealer til vedvarende energi og energiøer, men vi har også udpeget nye beskyttede havområder, som bringer os op på næsten 30 pct. beskyttede havområder.

Vi kan ikke altid forene alle hensyn. I nogle tilfælde kan flere interesser varetages samtidig, men det er ikke alle steder, hvor der kan være både fugle og vindmøller.

Udpegning af seks nye fuglebeskyttelsesområder er opfølgning på en pilotsag, dvs. en uformel dialog med EU-Kommissionen om overholdelse af direktivforpligtelser.

Det er EU-Kommissionen, der har peget på de områder og de fuglearter, der har været i spil.

Vi har udpeget fuglebeskyttelsesområder, der hvor trækfuglene er i et tilstrækkeligt stort antal og en vis koncentration ud fra de tilgængelige data. Der ligger et stort fagligt arbejde og mange data bag vores udpegning af fuglebeskyttelsesområderne.

Datagrundlaget er tilvejebragt af DCE, Aarhus Universitet, der har lavet fire faglige rapporter om datagrundlaget.

Det er fugledata, som er afgørende for udpegning og muligheden for opstilling af havvind.

Der er derfor ikke et politisk handlerum i forhold til at vælge ikke at udpege.

Vi skal desuden passe på fuglene, når der laves nye havvindmølleparker, uanset om områderne udpeges eller ej.

Regeringen lægger vægt på at overholde direktivforpligtelser og står på mål for fuglebeskyttelsen.

Konsekvenser af udpegning

Når et område er udpeget, skal aktiviteter, der kan påvirke området, vurderes i forhold til de beskyttelseshensyn, der er lagt til grund for udpegningen.

Hvis en aktivitet ikke er forenelig med beskyttelsesinteresserne i et område, kan der som udgangspunkt ikke gives tilladelse.

Direktivkravene kan dog fraviges i særlige tilfælde, hvis betingelserne herfor konkret er opfyldt, dvs. at der er bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, der ikke findes nogen alternativ løsning, og der træffes alle nødvendige kompensationsforanstaltninger.

Det er strenge krav, der kan være svære at opfylde. Fravigelsesmuligheden har hidtil kun været anvendt i begrænset omfang i Danmark, typisk i forbindelse med store infrastrukturprojekter.

Hvad en udpegning betyder for konkrete ansøgninger om havvindmølleparker er det op til Energistyrelsen at vurdere.

Afslutning

Vi skal sikre balance mellem alle de interesser, der er på havet og på land.

Det er komplekst at få alle disse hensyn til at gå op i en højere enhed.

Jeg mener, at regeringen på havet er kommet med det bedst mulige bud herpå i form af havplanen. På land sikres det gennem de regler, der gælder for opstilling af vindmøller, og hvor naturen indgår som et hensyn, der skal varetages.

Som klima-, energi- og forsyningsministeren også var inde på, så har han og jeg har indledt en dialog med Kommissionen om rammevilkår for sameksistens mellem naturbeskyttelsestiltag og klimatiltag. Dialogen er ikke afsluttet, så det er for tidligt at sige noget om udfaldet endnu.

Det er mit indtryk, at Kommissionen har forståelse for problemet med de eksisterende vindmølleparker ved Horns Rev, men ikke for, at der fremadrettet skabes lignende problemer ved at give tilladelse til nye vindmøller i områder, hvor det påvirker fuglebestande, som vi gerne vil beskytte med fuglebeskyttelsesdirektivet.

Tak for ordet.